

Forslag

til

Lov om begrænsning af svovlindhold m. v. i brændsel.

Fremsat den 7. december 1971 af *ministeren for forureningsbekæmpelse*.

§ 1. For at forebygge luftforurening kan ministeren for forureningsbekæmpelse, eller den han bemyndiger hertil, fastsætte begrænsninger i brændsels indhold af svovl og andre stoffer, der kan bevirke luftforurening, for brændsel der anvendes i faste anlæg.

Stk. 2. Forskrifter udstedt i medfør af stk. 1 kan omfatte en del af landet og kan begrænses til visse tider af året.

Stk. 3. I forskrifter udstedt i medfør af stk. 1 kan der fastsættes regler om udtagning af prøver hos forhandler og forbruger og om pligt til meddelelse af oplysninger om brændslets art og anvendelse.

Stk. 4. For Grønlands vedkommende kan

ministeren for Grønland, eller den han bemyndiger hertil, for at forebygge luftforurening, udstede forskrifter som nævnt i stk. 1 til 3.

§ 2. I forskrifter, der udstedes i medfør af § 1, kan der fastsættes straf af bøde eller hæfte.

Stk. 2. For overtrædelse, der begås af aktieselskaber, andelsselskaber eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

§ 3. Loven gælder ikke for Færøerne, men kan sættes i kraft for Færøerne ved kgl. anordning.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Til imødegåelse af den voksende luftforurening foreslås det, at der hjemles adgang til at fastsætte grænser for det højst tilladelige indhold af svovl og andre stoffer i alle former for brændsler.

1. Svovlforbindelser fra brændsler antages — især i forbindelse med partikler — at være de mest betydningsfulde bestanddele af forureningen fra fyringsanlæg. Denne forurening kan have sundhedsskadelige virkninger, navnlig for befolkningsgrupper hvis sundhedstilstand i forvejen er mindre god. Nærværende lovforslag vil derfor blive suppleret med regler om kontrol med fabrikation, anlæg og drift af fyringsanlæg med henblik på at begge de omtalte forureningsbestanddele nedbringes.

Udover betydningen for sundhedstilstanden har svovlforbindelserne tillige betydning som den altovervejende faktor i forbindelse med fremkaldelse af korrosion på materialer og bygninger.

Min. f. forureningsbekæmpelse j. nr. 65-08-1971.

61 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

De tekniske muligheder for fjernelse af svovl i forbindelse med forbrænding (afsvovlning af røg) er endnu ikke så vidt fremskredne, at sådanne metoder vil kunne anvendes, hvorfor reduktion af tilførslen af svovlforbindelser fra forbrænding må ske gennem valg af brændsler med et lavt svovlindhold.

Efterspørgslen efter svovlfattig olie er i de senere år steget betydeligt, og dette har ført til en merpris, ligesom det til tider har været vanskeligt at skaffe sikkerhed for levering af tilstrækkelige kvanta af denne olie.

Denne knaphed på svovlfattig olie har medført, at forslag om meget lave grænser for svovlindhold ikke umiddelbart vil kunne gennemføres. På baggrund af foreliggende oplysninger om de fremtidige mulige tilførsler af svovlfattig olie, må det endvidere erkendes, at mere omfattende, eller hurtigere ind-

førte, restriktioner overfor svovlholdig olie end foreslået i § 1 ikke vil være realistiske.

2. Det foreliggende lovforslag bygger på en indstilling fra forureningsrådet, der har foreslået, at der fra fyringsgasolien 1972-73 ikke må forhandles *fyringsgasolie* med et højere svovlindhold end 0,8 vægtprocent, samt at der bør tilstræbes en yderligere nedtrapning af svovlindholdet fremover. Rådet har endvidere foreslået en landsdækkende højeste grænse på $2\frac{1}{2}$ vægtprocent svovl i *fuelolie*, samt at der i hovedstadsområdet indføres en maksimal grænse for svovlindholdet i *fuelolie* på 1,0 vægtprocent i tidsrummet 1. november—31. marts.

For at undgå betydelige merudgifter til investeringer i tankanlæg — for Københavns belysningsvæsen alene ca. 20 mill. kr. — har man i overensstemmelse med et ønske fra Københavns kommune imidlertid foretrukket at lade hovedstadsordningen være gældende hele året, dog således at særordningen for hovedstadsområdet først træder i kraft et år efter den landsdækkende ordning, jfr. herved bemærkningerne til § 1 og bilag.

Udgifterne til denne ordning kan opgøres til ca. 35 mill. kr. årligt.

Indførelsen af grænsen på 0,8 vægtprocent svovl for fyringsgasolie indebærer kun en mindre skærpelse i forhold til de nuværende leverancer, eftersom merudgiften for forbrugerne ved den landsdækkende grænse på $2\frac{1}{2}$ vægtprocent svovlindhold i *fuelolie* kan skønnes at ville beløbe sig til ca. 65 mill. kr. årligt.

Som en konsekvens af forslaget om en hovedstadsordning med en øvre grænse på 1 vægtprocent svovl, påregner oliebranchen gradvis at ophøre med markedsføring af let *fuelolie*, idet denne olietype ikke vil kunne fremskaffes med et svovlindhold på ikke over 1 pct. Dette vil medføre, at forbrugere af denne olietype må overgå til anvendelse af enten fyringsgasolie eller svær *fuelolie*, og der må i denne forbindelse regnes med investeringsudgifter på ca. 35 mill. kr. De eksisterende anlæg, der er beregnet til anvendelse af let *fuelolie*, er imidlertid af ældre type og skulle derfor under alle omstændigheder udskiftes i løbet af en kortere årrække. Ophører markedsføringen af let *fuelolie* uden for hovedstadsområdet ikke, må oliebranchen regne med investeringer i nye tankanlæg på ca. 10 mill. kr.

De anførte tal er skønsmæssige, idet prisforudsetningerne vedrørende den svovlfattige olie er usikre og afhænger af verdensmarkedets efterspørgselsforhold. Det kan dog ansås, at de samlede direkte samfundsmæssige driftsudgifter ved de

foreslåede ordninger vil udgøre omkring 100 mill. kr. årligt.

3. Det foreliggende lovforslag svarer i store træk til den i Sverige gældende ordning, hvor man har en landsdækkende øverste grænse for tilladeligt indhold af svovl i brændselolie på $2\frac{1}{2}$ vægtprocent og en tilsvarende grænse på 1 vægtprocent i visse større byområder.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Bestemmelsen giver ministeren for forureningsbekæmpelse bemyndigelse til at fastsætte begrænsninger for det højst tilladelige indhold af svovl eller andre stoffer i brændsel. Bestemmelsen omfatter enhver brændselstype, der anvendes til opvarmning eller energiproduktion i faste anlæg. Mobile anlæg, herunder diesellokomotiver og dieseldrevne lastbiler er således ikke omfattet. Bemyndigelsen tænkes indledningsvis anvendt alene for svovlindhold i brændselolie, jfr. det som bilag til lovforslaget optagne udkast til bekendtgørelse, men vil senere — efter behov — kunne anvendes på andre stoffer og brændselstyper.

I medfør af bestemmelsen kan der iværksættes skærpede foranstaltninger i særligt truede områder såsom områder med tæt bebyggelse og megen industri, hvor koncentrationen af skadelige stoffer kan nå kritiske højder. Endvidere åbner bestemmelsen mulighed for, at særlige foranstaltninger kan iværksættes på de tidspunkter af året, hvor særlige meteorologiske forhold — de såkaldte inversioner — forhindrer en hurtig spredning af luftforurening. Inversioner optræder erfaringsmæssigt særligt hyppigt i vinterhalvåret.

På denne baggrund har man i det som bilag optagne udkast til bekendtgørelse foreslået, at der fra 1. oktober 1972 at regne ikke må anvendes fyringsgasolie (destillatolie) med et højere svovlindhold end 0,8 vægtprocent og fra 1. januar 1973 *fuelolie* (residualolie) med et højere svovlindhold end 2,5 vægtprocent til fyringsformål her i landet. I konsekvens af adgangen til at iværksætte skærpede foranstaltninger i særligt truede områder, har man endvidere i den omtalte bekendtgørelse foreslået, at der for hovedstadsområdet med virkning fra 1. januar 1974 fastsættes en grænse for det højst tilladelige indhold af svovl i *fuelolie* (residualolie) på 1 vægtprocent.

Det er i øvrigt hensigten nøje at følge situationen i andre områder med tæt bebyggelse og megen industri med henblik på, i fornødent omfang, og så snart forsyningsituationen tillader det, at fastsætte særlige grænser i sådanne områder.

Det foreslås dog, at brændselsolie leveret inden de angivne tidspunkter også skal kunne anvendes efter disses terminers udløb, uanset om leverancens indhold af svovl overstiger de angivne procentsatser.

I udkastet til bekendtgørelsen er endvidere optaget en dispensationsbestemmelse, hvorefter de foranømtalte grænser vil kunne tillades fraveget, hvor det findes forsvarligt. Som eksempler nævnes fyringsanlæggets konstruktion, skorstenshøjde, rensningsudstyr, beliggenhed, anvendelse af flere brændsler i kombination — dog under forudsætning af at den samlede afgivelse af svovl til omgivelserne ikke derved overstiger den svovlmængde der ville fremkomme, såfremt der alene anvendtes olie med tilladeligt svovlindhold — o.lign.

Det er hensigten med denne bestemmelse at fritage sådanne anlæg fra de fornævnte grænsebestemmelser, som ikke i nævneværdig (målelig) grad bidrager til svovlkoncentrationen i anlæggets omgivelser. Sådant fritagelse vil kunne omfatte enkelte anlæg og grupper af anlæg, men det må for-

udsættes, at betingelsens tilstedeværelse dokumenteres over for den pågældende myndighed.

Afgørelser herom vil kunne indbringes for ministeren for forureningsbekæmpelse.

Endelig indeholder udkastet til bekendtgørelsen regler om forhandleres oplysningspligt og kontrolbestemmelser. Spørgsmålet om, hvilke myndigheder der skal kunne meddele dispensation, forlange sig oplysninger forelagt, henholdsvis udøve kontrol, vil afhænge af de strukturelle overvejelser om forureningsbekæmpelsens fremtidige opbygning, såvel centralt som decentralt. Disse overvejelser vil være afsluttet inden bekendtgørelsens ikrafttræden.

Til § 2.

Lovforslaget tager sigte på danske forhold, men bestemmelsen åbner mulighed for, at ministeren for Grønland kan udøve tilsvarende beføjelser for Grønlands vedkommende, i det omfang det under hensyn til de særlige grønlandske forhold måtte blive påkrævet.

Udkast til bekendtgørelse om begrænsning af svovlindhold i fyringsolier.

I medfør af § 1 i lov nr. 000 af 00.

om begrænsning af svovlindhold m. v. i brændsel fastsættes:

§ 1. Fyringsgasolie (destillatolie) med et højere svovlindhold end 0,8 vægtprocent må ikke anvendes til fyringsformål her i landet eller forhandles til dette formål.

Stk. 2. Fuelolie (residualolie) med et højere svovlindhold end 2,5 vægtprocent må ikke anvendes til fyringsformål her i landet, jfr. dog § 2, eller forhandles til dette formål.

§ 2. I Københavns og Frederiksberg kommuner samt i Københavns amtskommune må der ikke til fyringsformål anvendes fuelolie med et højere svovlindhold end 1 vægtprocent.

§ 3. myndighed kan tillade, at reglerne i §§ 1 og 2 fraviges, hvor det findes forsvarligt, f. eks. på grund af fyringsanlæggets konstruktion, skorstenshøjde, rensningsudstyr, beliggenhed, anvendelse af olie i kombination med andet brændsel eller lignende.

Stk. 2. Afgørelser i medfør af stk. 1, kan indbringes for ministeren for forureningsbekæmpelse.

§ 4. Forhandlere af de i §§ 1 og 2 nævnte olier skal på forlangende af den i § 5 nævnte

myndighed eller forbruger skriftligt give oplysning om det maksimale svovlindhold i olie af den kvalitet, leverancen omfatter.

§ 5. Kontrol med overholdelse af reglerne i §§ 1 og 2 påhviler myndighed.

Stk. 2. myndighed er berettiget til hos forhandler og forbruger at udtage prøver af fyringsolier.

Stk. 3. Forhandler og forbruger skal efter anmodning meddele myndighed de oplysninger, som er af betydning for kontrollen.

§ 6. Overtrædelse af bestemmelserne i §§ 1, 2, 4 og 5, stk. 3, i denne bekendtgørelse straffes med bøde eller hæfte.

Stk. 2. For overtrædelse, der begås af aktieselskaber, andelsselskaber eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

§ 7. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. oktober 1972, § 1, stk. 2, dog først den 1. januar 1973 og § 2 den 1. januar 1974.

Stk. 2. Uanset reglerne i § 1, stk. 1 og 2, og i § 2 vil beholdninger af de i disse bestemmelser omfattede olier, som er leveret til forbruger før reglerens ikrafttræden, kunne anvendes af forbrugeren til fyringsformål efter dette tidspunkt.